

zamýšlel zmírniti osud »opuštěné« rodiny a její »příslušníků«, dotčené »opuštěním«, chce zmenšiti zlo tímto opuštěním způsobené, chtěl zabrániti, aby takto opuštěná rodina nebyla vydána ještě také na pospas bezpřístřešnosti. Nelze se domnívati, že by zákon o ochraně nájemníků, byť i chránil bydlící, měl za účel odnímati nebydlícím veškerou naději, že se tu a tam přece i pro ně uvolní nějaký koutek. Vždyť jinak by byla dispozice nad náhodně uvolněným bytem zůstavena dosavadnímu nájemníku, jenž by mohl předpisu Šu 6 zákona čís. 85/1924 zneužívat ve prospěch všech svých descendentů, celé své parentely. To by nutně vedlo ku nepřístojnému obcházení sociálního účelu citovaného zákona. Proto odvolací soud nevztahoval právem předpis Šu 6 II. cit. zákona na žalovaného, jenž už si založil svou vlastní rodinu, o kterou je povinen po zákonu pečovati, kterážto zákonitá povinnost vztahuje se podle Šu 672, 92, 141 obč. zák. i na opatření přiměřeného bytu pro jeho rodinu, jež tvoří sice s otcovou rodinou podle Šu 40 obč. zák. t. zv. »kmen«, ale jinak vystupuje samostatně i jako jednotka rodinná, i jako jednotka hospodářská. Ostatně nemůže býti mluveno ani o »opuštění« rodiny otcem, když dovolatel sám tvrdil proti žalobnímu nároku, že se jeho otec dne 1. června 1924 vystěhoval jenom proto, poněvadž obdržel místo ve V., kdežto podle svědecké výpovědi vystěhoval se proto, poněvadž odešel do výslužby a aby jim v bytě udělal místo.

Čís. 4951.

Pohledávkám bratrských pokladen přísluší ohledně příspěvků, které mají platiti majitelé hor, přednostní právo zástavní ve smyslu Šu 246 ex. ř., jež může býti pro ně vtěleno i po vyhlášení úpadku. Ustanovení Šu 10 konk. ř. nelze tu použiti.

(Rozh. ze dne 22. dubna 1925, R I 131/25.)

Krajský soud jako horní soud v Ch. odmítl výkon exekuce povolené okresním soudem v F. bratrské pokladně záznamem simultanního zástavního práva na nemovitostech, zapsaných v horní vložce, ježto v horní vložce byl poznamenán úpadek (§ 10 a 13 konk. ř.). Rekursní soud změnil napadené usnesení v ten rozum, že uložil prvnímu soudu, by provedl povolený záznam simultanního zástavního práva. Důvody: Rekursu nelze nepřiznati oprávnění, neboť pohledávkám bratrských pokladen přísluší ohledně příspěvků, které majitelé hor mají platiti, přednostní právo zástavní ve smyslu Šu 246 ex. ř. na nemovitostech pojistníkových jako veřejným dávkám, ježto se jedná o povinné pojišťování, které s veřejnoprávního hlediska sociální péče jest zákonem nařízeno, v podrobnostech upraveno a státnímu doзору podrobno. Ustanovení Šu 10 konk. ř., že po vyhlášení úpadku nelze pro pohledávku nabýti zástavního práva na úpadcovu jmění, náležející do úpadkové podstaty, v tomto případě použití nelze již vzhledem k intenci zákona, poněvadž se zde nejedná o získání zástavního práva po vyhlášení úpadku, nýbrž pouze o uplatnění správně vyznačení zákonného práva zástavního na úpadkové nemovitosti, jež tu bylo již v době vyhlášení úpadku za tím účelem, aby přerušeno bylo promlčení přednostního práva onoho nedoplatku a, aby nedoplatku pro

případ zaniknutí zákonné přednosti zajištěno bylo pořadí podle doby zápisu do veřejných knih. Knihovní zápis zákonného práva zástavního má tudíž význam pouze deklaratorní, nikoli konstitutivní, a může proto pro příspěvky bratrských pokladen, které požívají zákonného zástavního i přednostního práva, právo zástavní býti vtěleno i po vyhlášení úpadku.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Krajský soud nebyl oprávněn, odmítnouti poznámku ve vložce 192 horní knihy, že exekuční zástavní právo, pro pohledávku bratrské pokladny v F. 13.143 Kč 50 h s přísl. bylo rozšířeno na vložky čís. 1649, 1758 a 1775 pozemkové knihy v F., jelikož v tomto směru příslušelo rozhodnutí výlučně soudu okresnímu a jelikož krajskému soudu v Ch. z obsahu exekuční žádosti musilo býti zřejmo, že okresní soud v F. má vědomost o tom, že na jmění povinného Richarda P-a byl vyhlášen úpadek. (Viz §§y 94, poslední odstavec, a 109 knihovního zákona a Bartsch, komentář ke knihovnímu zákonu, strana 112 a 113). Jinak má se věc ohledně vykonatelné pohledávky bratrské pokladny 165 Kč 38 h s přísl., pro kterou exekuční zástavní právo mělo býti vloženo mezi jiným také ve vložce 192 horní knihy Ch-ské jako vkladbě vedlejší. O této příslušelo dle uvedených §§ samostatné rozhodnutí pouze krajskému soudu v Ch., který nebyl vázán usnesením okresního soudu ze dne 24. listopadu 1924. Než v tomto směru krajský soud nerozhodl správně a rekursní soud k stížnosti vymáhající věřitelky právem povolil vklad exekučního práva zástavního pro pohledávku 165 Kč 38 h s přísl. ve vložce 192 horní knihy. Správné důvody napadeného usnesení nebyly vyvráceny dovolacím kursem, k jehož vývodům se podotýká, že právní názor rekursního soudu o přednostním právu sporných pohledávek bratrské pokladny a o přípustnosti exekuce zřízením zástavního práva i po vyhlášení úpadku souhlasí s ustanovením čl. III. čís. 5 uvoz. zák. k úpadkovému řádu, čl. III. uvoz. zák. k ex. ř., dále se zásadami vyslovenými bývalým nejvyšším soudem ve Vídni v plenisimárních usneseních ze dne 7. listopadu 1899, čís. 486 pres. a ze dne 27. listopadu 1900, čís. pres. 304 kniha judikátů čís. 144 a 150. Je-li exekuce přípustna také po vyhlášení úpadku na jmění úpadce, jest vymáhající strana oprávněna, žádati za její povolení kdykoliv a má nárok na náhradu exekučních útrat dle §§ 74 a násl. ex. ř. Dle uvedeného judikátu čís. 150 přísluší příspěvkům k bratrským pokladnám přednostní zástavní právo za podmínek §u 76 zákona ze dne 25. října 1896, čís. 220 ř. zák., týkajících se výdělkové daně. Na časové omezení této výsady nevztahuje se ustanovení §u 9 konk. řádu o přerušení promlčení pohledávek, přihlášených k úpadku. Stěžovatel dovolává se tudíž neprávem tohoto místa zákona, právě tak jako §u 246 čís. 3 ex. ř., kterým v prospěch bratrských pokladen upraveno bylo přednostní právo pro zadržené příspěvky pojistné před pohledávkami, uvedenými v čís. 4 §u 216 ex. ř., kdežto uvedeným judikátem čís. 150 tyto příspěvky byly na roveň postaveny veřejným dávkám, uvedeným v čís. 2 tohoto §u. Jelikož zde nejde o uspokojení sporných pohledávek z úpadkové pod-

staty, nýbrž o odlučovací právo ve smyslu §u 11 konk. řádu, nemá významu stěžovatelův poukaz na §§ 51 a 52 konk. řádu.

Čís. 4952.

Byly-li bolesti poškozeného vyvolány a vybaveny úrazem, nelze při výměře bolestného přihlídnouti k predisposici poškozeného.

Při výměře bolestného jest vzítí zřetel k hodnotě peněz v době rozsudku soudu první stolice.

(Rozh. ze dne 22. dubna 1925, Rv I 376/25.)

Při železniční nehodě dne 25. října 1919 utrpěl žalobce, povoláním učitel, úraz. Žalobě proti dráze o náhradu škody procesní soud první stolice rozsudkem ze dne 10. září 1924 vyhověl, přisoudiv žalobci kromě jiných položek bolestné 8.000 Kč, při čemž vycházel z toho, že vzhledem ku síle vytrpěných bolestí bylo by žalobci přisouditi 16.000 Kč, avšak vzhledem k praedisposici žalobcově přisoudil mu pouze polovici (8.000 Kč) tohoto peníze. Odvolací soud vyhověl odvolání žalovaného potud, že uznal přiměřenou polovici bolestného 6.000 Kč, odvolání žalobcovu pak potud, že mu přiznal i druhou polovici bolestného, tudíž celkem 12.000 Kč. Důvody: Pokud žalobce brojí v příčině predisposice, v rozsudku zmíněné a, že soud v tom směru neučinil zjištění, jest v první řadě na to poukázati, že dle celé souvislosti rozsudku v místech, kde se uvažuje o predisposici žalobcově, dlužno rčení rozsudku »jak znalcem lékařem zjištěno« bráti ve smyslu »jak podle posudku znalce« má soud zjištěným, vždyť stať ta jest zařaděna v části rozsudku, ve které soud první stolice uvádí svá zjištění ohledně bolestí žalobcových, jich původu a úsudky z toho vyvozované. Zjištění to jest správné a odpovídá stavu věci, neboť znalec vyslovil se pro dědičnou zatíženost žalobcovu i když výpovědi jeho matky aspoň částečně jsou správné, a skutečně také její výpověď ohledně žalobce jest potvrzena spisy opatrovnickými a spisy superarbitračními, a tam uvedenými výsledky pátrání, jakož i okolností, že byl žalobce pro duševní chorobu dán pod opatrovnictví. Není tedy ani námitka rozporu se spisy, ani vnitřního rozporu ve znaleckém posudku opodstatněna. Soud odvolací nesdílí však názor prvního soudu o tom, že by následkem predisposice žalobcovy bylo snížení náhradu bolestného pouze na polovici, t. j. na 50%. Lékařský znalec totiž potvrdil výslovně, že na následcích úrazu participují rovným dílem vrozená dědičná přítěž (moment predisponující) a úraz (moment výbavný). Z toho jde na jevo, že následky úrazu byly vybaveny výhradně úrazem a že, byť byl žalobce predisponován, přece veškeré následky úrazu, jakožto úrazem vyvolané a vybavené, vystoupily jen důsledkem utrpěného úrazu, a proto také při posuzování otázky bolestného přicházejí následky úrazu plnou měrou a nikoliv pouze polovicí v úvahu. Z důvodu toho odchýlně od soudu první stolice jest odvolací soud toho názoru, že žalobci přináleží nárok na bolestné plných 100% a nikoliv jen 50%, ve kterémž směru dlužno vyhověti odvolání žalobcovu. Soud první stolice dle výsledků ústního jed-